

RADA EVROPY

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

PRVNÍ SEKCE

VĚC FU QUAN, s. r. o. proti ČESKÉ REPUBLICE

(stížnost č. 24827/14)

ROZSUDEK

Článek 1 Protokolu č. 1 • úprava užívání majetku • nezákonné zadržování zboží stěžovatelské společnosti po dobu téměř jednoho a půl roku po zproštění obžaloby jednatele a společníka v trestním řízení, v jehož rámci bylo zboží zajištěno

ŠTRASBURK

17. března 2022

Tento rozsudek nabude právní moci za podmínek stanovených v čl. 44 odst. 2 Úmluvy. Může být předmětem formálních úprav.

Rozsudek je v autentickém anglickém znění publikován na internetových stránkách Evropského soudu pro lidská práva v databázi HUDOC (www.echr.coe.int). Pořízený úřední překlad do českého jazyka není autentickým zněním rozsudku.

Ve věci FU QUAN, s. r. o. proti České republice,

Evropský soud pro lidská práva (první sekce), zasedající v senátu ve složení:

Krzysztof Wojtyczek, *předseda,*

Armen Harutyunyan,

Pauline Koskelo,

Tim Eicke,

Linos-Alexandre Sicilianos,

Ksenija Turković,

Aleš Pejchal, *soudci,*

a Renata Degener, *tajemnice sekce,*

se zřetelem ke:

stížnosti (č. 24827/14) směřující proti České republice, kterou dne 25. března 2014 podala k Soudu česká společnost s ručením omezeným FU QUAN, s. r. o. („stěžovatelská společnost“ nebo „stěžovatelka“) na základě článku 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“);

rozhodnutí uvědomit o podané stížnosti vládu České republiky („vláda“);

stanoviskům účastníků řízení;

po poradě konané dne 8. února 2022,

vynesl tento rozsudek, který byl přijat posledně uvedeného dne:

ÚVOD

1. Věc se týká škody na zboží stěžovatelské společnosti, která byla údajně způsobena zajištěním jejího majetku v průběhu trestního řízení vedeného proti jejím společníkům. Stěžovatelská společnost dále tvrdí, že v důsledku formalistického a restriktivního výkladu vnitrostátního práva jí byl odepřen přístup k soudu.

SKUTKOVÝ STAV

2. Stěžovatelská společnost, FU QUAN, s. r. o., je českou společností s ručením omezeným založenou podle právního řádu České republiky se sídlem v Praze.

3. Stěžovatelskou společnost zastupuje J. Stránský, advokát působící v Praze.

4. Českou vládu („vláda“) zastupují její zmocněnec V. A. Schorm z Ministerstva spravedlnosti.

5. Stěžovatelská společnost tvrdí, že došlo k porušení jejích práv podle čl. 6 odst. 1 a článku 13 Úmluvy a článku 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě.

6. Dne 15. prosince 2015 byla stížnost oznámena vládě.

7. Skutkový stav případu předestřený účastníky řízení lze shrnout následovně.

I. TRESTNÍ ŘÍZENÍ

8. Dne 25. dubna 2005 bylo proti jediným dvěma společníkům stěžovatelské společnosti, z nichž jeden byl současně jejím jednatelem, zahájeno trestní stíhání pro trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby. Dne 26. dubna 2005 byli oba zatčeni a o dva dny později Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl o jejich vzetí do vazby.

9. Dne 27. dubna 2005 vydalo Městské státní zastupitelství v Praze podle § 347 odst. 1 trestního řádu usnesení o zajištění majetku stěžovatelské společnosti, včetně zboží (textilních výrobků) a vozidla pořízeného na leasing. Obviněným společníkům zakázalo se zajištěným majetkem nakládat, s výjimkou

úkonů směřujících k odvrácení bezprostředně hrozící škody. Zboží bylo v době od 2. května do 27. června 2005 zajištěno za přítomnosti jednatele stěžovatelské společnosti. V krabicích na paletách bylo předáno do správy Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (dále jen „ÚZSVM“). Podle znaleckého posudku činila hodnota zboží 62 424 027 Kč (2 393 100 eur).

10. Oba společníci stěžovatelské společnosti, jeden z nich jako jednatel, podali proti usnesení o zajištění majetku stížnosti, které však Městský soud v Praze dne 9. června 2005 zamítl jako nedůvodné. Uvedl, že jeden ze společníků nemá v České republice žádné rodinné ani sociální vazby a udržuje pravidelný kontakt se svou rodinou v Číně a druhý společník dokonce ani nemá platné povolení k pobytu v České republice. To vedlo městský soud k závěru, že vzhledem k vazbám obviněných na Čínu a s ohledem na povahu jejich trestné činnosti existuje podezření, že by obvinění mohli převést majetek do Číny.

11. Dne 14. listopadu 2005 bylo obviněným společníkům policií vráceno několik elektronických zařízení, platebních karet a dalších osobních věcí s odůvodněním, že jich nadále není třeba pro účely trestního řízení a nepřichází v úvahu ani jejich propadnutí či zabrání. Dne 21. listopadu 2005 bylo leasingové společnosti vráceno vozidlo.

12. Dne 12. dubna 2006 podalo městské státní zastupitelství proti oběma společníkům obžalobu.

13. Dne 16. března 2007, v průběhu řízení před soudem, byli oba muži propuštěni z vazby.

14. Ve dnech 2. listopadu 2006, 16. července 2007 a 2. května 2008 Městský soud v Praze opakovaně shledal společníky stěžovatelské společnosti vinnými z trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby.

15. Ve dnech 16. března 2007 a 25. ledna 2008 Vrchní soud v Praze zrušil první dva odsuzující rozsudky obou společníků a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu projednání, až nakonec dne 27. února 2009 zprostil oba společníky obžaloby. Ve svém posledním rozsudku, který nabyl právní moci téhož dne, odvolací soud uvedl:

„(...) nebylo prokázáno, že se staly skutky, pro které jsou obvinění stíháni. To znamená, že i když se popsané skutky s největší pravděpodobností staly, nebylo prokázáno, že se staly, takovým způsobem, který by umožňoval přičíst obviněným konkrétní jednání, jednotlivě nebo společně, a proto nelze dospět k závěru, že se tohoto jednání dopustili sami nebo ve spolupachatelství, a tedy ani není možné uzavřít, že se některý z obviněných dopustil v souvislosti se zajištěným zbožím a převáděnými finančními prostředky jednání, které lze považovat za trestný čin uvedený v obžalobě, tj. trestný čin krácení daně, poplatku a podobné povinné platby.“

16. Podle vlády dne 9. června 2009 předsedkyně senátu městského soudu požádala městské státní zastupitelství o návrh, jak rozhodnout o věcech doličných, které byly zajištěny ze skladu stěžovatelky v Kolbenově ulici.

17. Přípisem ze dne 13. srpna 2009 adresovaným městskému soudu požádal ÚZSVM o sdělení, kdy bude rozhodnuto o ukončení správy zajištěného zboží stěžovatelky.

18. Vláda dále uvádí, že dne 9. září 2009 výše uvedená předsedkyně senátu vyzvala jednatele stěžovatelky, který již dříve prohlásil, že ve skladových prostorách stěžovatelky se nacházelo i zboží patřící jiným společnostem, aby do 14 dnů od obdržení přípisu identifikoval majetek stěžovatelky. Přípis nebyl doručen s poznámkou, že adresát je na uvedené adrese neznámý.

19. Usnesením městského soudu ze dne 9. září 2009 byly peněžní prostředky zajištěné v průběhu trestního řízení uloženy do úschovy Obvodního soudu pro Prahu 2. Na základě stížnosti jednoho z obžalovaných vrchní soud dne 30. března 2010 usnesení zrušil a městskému soudu uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl. Předmětný spis byl městskému soudu vrácen dne 3. května 2010.

20. Dne 22. září 2009 jednatel stěžovatelky sdělil, že „veškeré zajištěné zboží (...) je nyní majetkem společnosti FU QUAN, s. r. o.“.

21. Usnesením ze dne 17. května 2010 městský soud vrátil peněžní prostředky zajištěné v rámci trestního řízení dříve obžalovaným G. G. a J. G.

22. Poté byl spis zaslán Ministerstvu spravedlnosti za účelem projednání nároků na náhradu škody uplatněných po zproštění obžaloby a dne 1. července 2010 byl vrácen městskému soudu.

23. Dne 13. července 2010 městský soud na základě stížnosti G. G. a J. G. znovu rozhodl o vrácení zajištěného zboží.

24. Dne 22. července 2010 městský soud rozhodl o vrácení zajištěného zboží stěžovatelské společnosti v souladu s § 80 Trestního řádu. Dne 17. srpna 2010 nabylo usnesení právní moci.

25. Dne 6. září 2010 proběhla prohlídka zajištěného zboží ve skladových prostorách ÚZSVM. Přítomný jednatel stěžovatelky a zástupce ÚZSVM se dohodli, že zboží bude předáno v několika dnech, které jednatel stěžovatelky předem ÚZSVM oznámí. Každý den bude vyhotoven a vzájemně podepsán zápis o předání movitých věcí, ve kterém bude uveden počet převzatých palet. Jednatel stěžovatelky následně označil palety pečeti se svým razítkem.

26. V době od 14. do 23. září 2010 bylo v celkem šesti dnech zajištěné zboží předáno jednatelem stěžovatelky. O předání byly podle dohody vyhotoveny protokoly a fotodokumentace, ze které je podle vlády zřejmé, že zboží bylo standardním způsobem skladováno v papírových krabicích obalených plastovou fólií či v plastových pytlích.

II. ŘÍZENÍ O NÁHRADĚ ŠKODY

27. Dne 27. ledna 2011 uplatnila stěžovatelská společnost u Ministerstva spravedlnosti nárok na náhradu škody podle zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci (zákon č. 82/1998 Sb.) ve výši 63 294 609 Kč (2 426 475 eur). Požadovala především náhradu škody způsobené pětiletým skladováním jejího zboží ve výši 61 887 364 Kč (2 404 201 eur) odpovídající rozdílu mezi původní hodnotou zajištěného zboží (62 424 027 Kč – 2 425 082 eur) a částkou získanou prodejem části tohoto zboží (536 663 Kč – 20 849 eur). Tvrdila mimo jiné následující:

„Usnesením předsedkyně senátu Městského soudu v Praze (...) ze dne 22. července 2010 bylo rozhodnuto o vrácení zboží. Část zboží byla vydána *in natura*. Po převzetí zboží jsme zjistili, že vrácené zboží je v dezolátním stavu. Zboží bylo zajištěno po dobu pěti let! Jednalo se o textilní výroky, které při dlouhodobém skladování podléhají zkáze. Navíc po pěti letech se jakékoli textilní zboží stává neprodejným kvůli měnícím se módním trendům (bez ohledu na skutečně katastrofální stav zboží). Naše společnost byla sice schopna část zboží prodat, avšak (kvůli jeho stavu) jen za zlomek jeho původní ceny.“

Požadovaná částka dále zahrnovala náhradu za vybavení, které zůstalo v kancelářích stěžovatelské společnosti po vzetí jejího jednatele do vazby a které bylo odcizeno, neboť policie prostory nezabezpečila. Stěžovatelská společnost také tvrdila, že v důsledku zatčení jednatele a zajištění peněžních prostředků nemohla hradit telekomunikační poplatky, což vedlo k tomu, že proti ní byla zahájena exekuce. Rovněž nemohla hradit splátky leasingu podle leasingové smlouvy, v důsledku čehož jí byla udělena smluvní pokuta a nemohla vozidlo nabýt do svého vlastnictví.

28. Dne 26. května 2011 ministerstvo stěžovatelské společnosti sdělilo, že jejím nárokům nevyhovuje. K tvrzené škodě na zajištěném zboží ministerstvo uvedlo:

„Ministerstvo (...) nenese odpovědnost za plynutí času jako takového. Tvrzené znehodnocení zboží není ničím podložené. Nikde není řečeno, že by žadatelka nemohla dané zboží poté, co jí bylo ze strany orgánů činných v trestním řízení vráceno, prodat za vyšší cenu anebo, pokud by stíhání proti jednatelem nebylo vedeno, že by zboží za udávanou cenu prodala. Tento nárok se proto jeví jako čistě spekulativní a nepodložený.“

Také ostatní stěžovatelské nároky na náhradu škody ministerstvo odmítlo.

29. Dne 2. června 2011 stěžovatelka podala k Obvodnímu soudu pro Prahu 2 žalobu o náhradu škody. Ohledně zajištěného zboží uvedla:

„Ministerstvo zcela pominula nárok [stěžovatelské společnosti] na náhradu škody vzniklé v souvislosti s pobytem jednatele a dalšího společníka ve vazbě, který zcela paralyzoval její fungování.“

V žalobě znovu vznesla nárok již dříve uplatněný u ministerstva a mimo jiné dodala:

„[Stěžovatelská společnost] je přesvědčena, že skladováním zboží po dobu pěti let vznikla škoda ve výši rozdílu mezi původní hodnotou zajištěného zboží (...) a dosaženou prodejní cenou (...)

(...)

[Stěžovatelská společnost] netvrdí, že ministerstvo odpovídá za ‚plynutí času‘. Domáhá se náhrady škody za objektivní znehodnocení zajištěného zboží způsobené při výkonu veřejné moci. Podle [stěžovatelské společnosti] je irrelevantní, že mohlo být zboží prodáno za vyšší cenu, a není možné prokázat, zda by bylo prodáno v reálném čase. [Stěžovatelská společnost] odmítá závěr, že její nárok je spekulativní. Jak již bylo řečeno, zboží bylo [stěžovatelské společnosti] vráceno po pětiletém skladování v naprosto

dezolátním stavu. Toto (...) bylo důsledkem rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení; příčinná souvislost se škodou je tedy prokázána.“

30. Dne 13. prosince 2011 stěžovatelská společnost vzala zpět žalobu co do částky 2 782 682,63 Kč (106 677 eur) odpovídající sumě získané prodejem další části zboží. Řízení ohledně této části nároku bylo zřejmě zastaveno usnesením ze dne 28. prosince 2011.

31. Dne 28. prosince 2011 obvodní soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. V rozsudku uvedl:

„S ohledem na shora citovaná zákonná ustanovení dospěl soud po provedeném dokazování k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně. Předpoklady vzniku odpovědnosti státu za škodu podle zákona způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem jsou jednak existence nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu, dále vznik škody na straně poškozeného subjektu a příčinná souvislost mezi nesprávným úředním postupem nebo nezákonným rozhodnutím a škodou. Soud v předmětné věci především neshledal existenci legitimace na straně žalobce, který jako právnická osoba nebyl účastníkem výše popsaného trestního řízení, v jehož rámci byl trestně stíhán jeho jednatel a společník. Žalobci tak nemohla vzniknout ani škoda, která by byla v příčinné souvislosti s trestním stíháním jeho jednatele a společníka. Tento názor již ostatně vyslovil Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku ze dne 15. 12. 2005 sp. zn. 25 Cdo 1956/2004, ve kterém uvedl, že obchodní společnost nemá podle zákona č. 58/1969 Sb., ve znění účinném před 15. 5. 1998 právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, která jí vznikla v důsledku trestního stíhání jejího jednatele (...) Z tohoto pohledu tak není dána ani příčinná souvislost mezi žalobcem jako právnickou osobou tvrzenou škodou a trestním stíháním jeho jednatele a společníka.“

Obvodní soud současně zamítl i ostatní nároky stěžovatelské společnosti na náhradu škody údajně vzniklé v souvislosti s trestním řízením proti jejímu jednatele a společníkovi.

32. Dne 15. května 2012 byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen městským soudem. Městský soud se zabýval otázkou, zda stěžovatelské společnosti vznikla škoda v důsledku rozhodnutí o vazbě a nezákonného trestního stíhání jejího jednatele. Mimo jiné zejména rozhodl, že:

„Podle skutkového vyličení žaloby se žalobkyně domáhá náhrady škody způsobené jí ‚pobytem jednatele a dalšího společníka ve vazbě‘. (...) Žalobkyně tvrdí, že právě pobytem jednatele, resp. společníků ve vazbě byla její činnost zcela paralyzována a zbavena účinného lidského potenciálu. (...)

Žalobkyně v žalobě uplatnila celkem 4 samostatné nároky na náhradu škody, když tvrzenou škodou je: 1/ výdaje vzniklé neuhrazením telekomunikačních služeb 23.245,- Kč v důsledku pobytu jednatele ve vazbě, 2/ snížení ceny zboží zabaveného v trestním řízení v důsledku jeho pětiletého uskladnění ve výši 61.887.364,- Kč (po částečném zpětvzetí 59.104.681,37 Kč), 3/ odcizení vybavení kanceláře a zcizení osobních věcí v důsledku vazby jednatele ve výši 684.000,- Kč a 4/ náhrada za zmařenou smlouvu o finančním leasingu vozidla v důsledku pobytu jednatele ve vazbě (...).

Podle skutkového vyličení (...) je třeba nárok žalobkyně právně posoudit (jak také sama žalobkyně v žalobě poukazem na ustanovení § 33 OdpŠk činí) jako nárok na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě, resp. způsobené nezákonným rozhodnutím. Ustanovení § 9 odst. 1 OdpŠk pak jako osobu oprávněnou na náhradu škody z důvodu rozhodnutí [o] vazbě určuje toho, na němž byla vazba vykonána. Citované ustanovení určuje osobu oprávněnou zcela jednoznačně a nepochybně jako osobu, která byla vazebně stíhána, což přichází v úvahu pouze u osoby fyzické. (...) Rozhodně nelze za osobu, které vznikla tvrzená škoda v důsledku vazby, považovat za obchodní společnost (...). Lze uzavřít, že je-li jako důvod (příčina škody) uplatněno vazební stíhání konkrétní fyzické osoby, pak je třeba nárok posoudit podle ustanovení § 9 OdpŠk, podle něhož tento nárok náleží pouze a výlučně této konkrétní fyzické osobě.

Byť žalobkyně v řízení netvrdila, že jí škoda vznikla vlastním nezákonným trestním řízením vedeným proti jejímu jednatele a společníkům, přichází v úvahu posoudit nárok žalobkyně i z uvedeného důvodu. (...) V soudní praxi se již ustálil názor, že zastavení trestního stíhání nebo zproštění obžaloby (...) má stejné důsledky jako zrušení nezákonného rozhodnutí podle ustanovení § 8 odst. 1 OdpŠk. Aktivně legitimován k takovému nároku je ‚účastník řízení‘, ve kterém bylo nezákonné rozhodnutí vydáno. V tomto případě není pochyb o tom, že sdělení obvinění (nezákonné rozhodnutí) stejně jako zproštění obžaloby (rozhodnutí zrušit nezákonné rozhodnutí) se týkalo fyzických osob, a to jednatele, případně společníka žalobkyně, kdy právě tyto fyzické osoby byly účastníkem trestního řízení. Za účastníka řízení nelze považovat žalobkyni jako osobu právnickou, neboť ta trestně stíhána nebyla. Nelze ji za takovou osobu považovat ani s přihlédnutím k faktu, že trestně stíhána fyzická osoba je jediným jednatelem, popř. společníkem obchodní společnosti. (...) Fyzická osoba tak může být členem, funkcionářem, statutárním zástupcem různých právnických osob, přičemž vliv této fyzické osoby může být v rámci této právnické osoby naprosto mimořádný, jedinečný či nezastupitelný. Je nepochybné, že v takovém případě trestní stíhání fyzické osoby má zásadní vliv či dopad do fungování osoby právnické. To však nemůže nic změnit

na tom, že poškozenou osobou podle OdpŠk z důvodu nezákonného rozhodnutí o sdělení obvinění je osoba, která byla trestně stíhána, tj. v tomto případě jednatel, resp. společník žalobkyně. (...)

K požadavku žalobkyně na zaplacení náhrady škody, která vznikla „pětiletým uskladněním zboží“, které bylo v průběhu trestního řízení „zabaveno“, pak je třeba dodat, že kromě shora uvedeného nedostatku aktivní věcné legitimace žalobkyně není dána ani příčinná souvislost mezi nezákonným rozhodnutím o vazbě, popř. o sdělení obvinění směřujícím proti jednateři, resp. společníkům žalobkyně a tvrzenou škodou v důsledku „pětiletého uskladnění zboží“. (...) Jestliže v trestním řízení bylo zajištěno zboží (...), které bylo následně jednateři žalobkyně vráceno (...), nelze bez dalšího dovodit, že je dána odpovědnost státu (...) za ztrátu hodnoty zboží v důsledku plynutí času. Samotné zproštění obžaloby v uvedeném trestním řízení nemůže vést k závěru, že všechny jednotlivé procesní úkony v trestním řízení provedené (tedy i zajištění zboží a jeho vrácení jednateři) bylo nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávným úředním postupem (což ani žalobkyně nebylo tvrzeno).“

33. Dne 15. listopadu 2012 Nejvyšší soud zamítl dovolání podané [stěžovatelskou] společností jako nepřipustné. Mimo jiné při tom uvedl:

„Dojde-li k trestnímu stíhání určité osoby, jež není skončeno pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu, je třeba nároky na náhradu škody, jež jí tímto vznikly, posoudit podle ustanovení o náhradě škody způsobené nezákonným rozhodnutím (...). Právo na náhradu škody vzniklé nezákonným rozhodnutím pak ustanovení § 7 zákona č. 82/1998 Sb. přiznává pouze účastníkům řízení, v němž bylo toto rozhodnutí vydáno (...). Soudní praxe proto dovodila, že obchodní společnost nemá nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, která jí vznikla v důsledku trestního stíhání jejího jednatele (...).“

34. Dne 16. ledna 2013 podala stěžovatelská společnost ústavní stížnost, v níž tvrdila, že došlo k porušení jejího práva na spravedlivé řízení a pokojné užívání majetku.

35. Dne 26. září 2013 Ústavní soud odmítl ústavní stížnost jako zjevně neopodstatněnou, neboť dospěl k závěru, že soudy se s argumentací stěžovatelské společnosti řádně vypořádaly a jejich závěry nejevily známky nepřipustné libovůle.

36. Generální ředitel ÚZSVM zaslal dne 19. února 2016 vládnímu zmocněnci na jeho žádost vyjádření, v němž mimo jiné uvedl:

„[Stěžovatelská] společnost (...) začala s úřadem komunikovat ohledně zajištěného [zboží] po vydání usnesení Městského soudu v Praze (...) ze dne 22. července 2010 (...). Při převzetí [zboží] [stěžovatelská] společnost (...) netvrdila, že by bylo poškozené; naopak potvrdila, že majetek je v dobrém stavu a zboží je nepoškozené (...). Úřad považuje současně za vhodné poznamenat, že některé výrobky byly označeny za padělky.“

PŘÍSLUŠNÝ PRÁVNÍ RÁMEC

I. LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD

Článek 36

„(1) Každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu.

(2) Kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak. Z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny.

(3) Každý má právo na náhradu škody způsobené mu nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem.

(4) Podmínky a podrobnosti upravuje zákon.“

II. TRESTNÍ ŘÁD (ZÁKON Č. 141/1961 SB.) VE ZNĚNÍ ÚČINNÉM V ROZHODNÉ DOBĚ

37. Příslušná část trestního řádu (dále jen „TrŘ“) zněla:

§ 48

„(1) Soud a v přípravném řízení státní zástupce zajištění zruší,

a) pomine-li důvod, pro který bylo nařízeno,

b) bylo-li trestní stíhání pravomocně zastaveno nebo skončilo-li pravomocným zprošťujícím rozsudkem, nebo

c) uplynuly-li čtyři měsíce ode dne, kdy nabyl právní moci rozsudek, jímž byl obžalovaný uznán vinným, nebo ode dne, kdy nabylo právní moci usnesení, jímž byla věc postoupena jinému orgánu.

(2) Zajištění je třeba omezit, ukáže-li se, že ho není třeba v rozsahu, v němž bylo nařízeno.

(3) Z důležitých důvodů může soud a v přípravném řízení státní zástupce na návrh obviněného povolit provedení úkonu, který se týká zajištěného majetku.

(4) Obviněný má právo kdykoliv žádat o zrušení nebo omezení zajištění; o této žádosti soud a v přípravném řízení státní zástupce, který o ní rozhoduje, vyrozumí poškozeného, jehož nárok byl zajištěn. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí 30 dnů od právní moci takového rozhodnutí.“

§ 78 odst. 1

„Kdo má u sebe věc důležitou pro trestní řízení, je povinen ji na vyzvání předložit soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu; je-li ji nutno pro účely trestního řízení zajistit, je povinen věc na vyzvání těchto orgánů vydat. Při vyzvání je třeba ho upozornit na to, že nevyhoví-li výzvě, může mu být věc odňata, jakož i na jiné následky nevyhovění (§ 66).“

§ 79 odst. 1

„Nebude-li věc důležitá pro trestní řízení na vyzvání vydána tím, kdo ji má u sebe, může mu být na příkaz předsedy senátu a v přípravném řízení na příkaz státního zástupce nebo policejního orgánu odňata. Policejní orgán potřebuje k vydání takového příkazu předchozí souhlas státního zástupce.“

§ 80 odst. 1

„Není-li věc, která byla podle § 78 vydána nebo podle § 79 odňata, k dalšímu řízení už třeba a nepřichází-li v úvahu její propadnutí nebo zabrání, vrátí se tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata. (...)“

§ 147 odst. 1

„Při rozhodování o stížnosti přezkoumá nadřízený orgán

a) správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, a

b) řízení předcházející napadenému usnesení.“

§ 347

„(1) Je-li obviněný stíhán pro trestný čin, za který vzhledem k povaze a závažnosti činu a poměrům obviněného třeba očekávat uložení trestu propadnutí majetku, a je obava, že výkon tohoto trestu bude zmařen nebo ztížen, může soud a v přípravném řízení státní zástupce majetek obviněného zajistit. (...)“

(2) Proti rozhodnutí o zajištění je přípustná stížnost.“

§ 349¹

„(1) Soud a v přípravném řízení státní zástupce zajištění zruší nebo omezí, pomine-li důvod, pro který byly majetek nebo jeho určená část zajištěny, nebo není-li zajištění třeba v rozsahu, v němž bylo nařízeno. (...)“

(3) Obviněný má právo kdykoliv po právní moci usnesení o zajištění žádat o zrušení nebo omezení zajištění. O takové žádosti musí soud a v přípravném řízení státní zástupce neprodleně rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí 30 dnů od právní moci rozhodnutí.

(...)“

III. ZÁKON Č. 279/2003 SB. O VÝKONU ZAJIŠTĚNÍ MAJETKU A VĚCÍ V TRESTNÍM ŘÍZENÍ

38. Podle ustanovení § 10 odst. 1 je správce povinen právně jednat za účelem zabránění snížení hodnoty nebo zmenšení zajištěného majetku. Podle ustanovení § 10 odst. 2 je správce povinen movité věci, jež byly obviněným vydány [nebo mu byly odňaty], rovněž řádně zabezpečit a chránit před

¹ Doplněn do TrŘ s účinností od 1. června 2015 zákonem č. 86/2015 Sb.

znehodnocením, zejména před jejich poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím, a provést potřebné úkony směřující k uchování hodnoty věci.

IV. ZÁKON O ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU PŘI VÝKONU VEŘEJNÉ MOCI (ZÁKON Č. 82/1998 SB.)

39. Příslušné části zákona o odpovědnosti za škodu znějí:

§ 5

„Stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena

a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním,

b) nesprávným úředním postupem.“

§ 7 odst. 1

„Právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.“

§ 8 odst. 1

„Nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno (...).“

§ 9 odst. 1

„Právo na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě má také ten, na němž byla vazba vykonána, jestliže bylo proti němu trestní stíhání zastaveno, jestliže byl obžaloby zproštěn nebo jestliže byla věc postoupena jinému orgánu.“

§ 13

„(1) Stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

(2) Právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda.“

V. JUDIKATURA NEJVYŠŠÍHO SOUDU

40. Nejvyšší soud v různých rozhodnutích rozhodl (zejména sp. zn. 25 Cdo 1956/2004 ze dne 15. prosince 2005, sp. zn. 30 Cdo 2767/2013 ze dne 26. srpna 2014 a sp. zn. 30 Cdo 4086/2015 ze dne 8. března 2016), že žalobce nemá aktivní věcnou legitimaci v řízení proti státu, v němž se domáhá náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím vydaným v řízení, jehož nebyl účastníkem.

41. V rozsudku sp. zn. 25 Cdo 356/2003 ze dne 26. května 2004 Nejvyšší soud uvedl:

„Okolnost, že věci, které byly odňaty obviněnému v rámci trestního řízení, podlehly v době úschovy zkáze a nemohly být vráceny oprávněné osobě, představuje nesprávný úřední postup orgánu státu.“

42. V rozsudku sp. zn. 25 Cdo 2809/2006 ze dne 19. února 2009 Nejvyšší soud uvedl:

„Právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda, a to kdykoliv bez ohledu na svou účast v řízení.“

43. V usnesení sp. zn. 25 Cdo 1627/2008 ze dne 21. října 2010 Nejvyšší soud rozhodl, že nesprávným úředním postupem je i okolnost, že věc po dobu zajištění nebyla chráněna před poškozením či ztrátou, a nárok na náhradu škody může uplatnit vlastník bez ohledu na to, zda byl účastníkem trestního řízení či nikoli.

VI. JUDIKATURA ÚSTAVNÍHO SOUDU

44. V nálezu sp. zn. I. ÚS 201/01 ze dne 10. října 2001 Ústavní soud posuzoval ústavní stížnost obchodní společnosti proti zásahu policie spočívajícímu v provedení prohlídky jiných prostor v jejím sídle a v odnětí dokumentů. Ústavní soud shledal, že došlo k porušení práv společnosti, a přikázal policii

obnovit stav před porušením práv a vrátit společnosti odňaté materiály. Obdobným způsobem Ústavní soud odůvodnil i další nálezy (např. sp. zn. II. ÚS 298/05 ze dne 6. října 2005, sp. zn. II. ÚS 362/06 ze dne 1. listopadu 2006, sp. zn. IV. ÚS 3370/10 ze dne 23. února 2012 a sp. zn. II. ÚS 2979/10 ze dne 29. března 2012).

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

I. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 1 PROTOKOLU Č. 1 K ÚMLUVĚ

45. Stěžovatelská společnost namítá, že po dobu téměř pěti let byla paralyzována její činnost a že byla v důsledku postupu orgánů v trestním řízení vedeném proti jejímu jednateři a společníkovi protiprávně zbavena svého majetku, aniž by měla možnost odvrátit nebo zmírnit škodu, která jí následkem toho vznikla. Dovolává se článku 1 Protokolu č. 1, který zní:

„Každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva.

Předchozí ustanovení nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut.“

A. K přijatelnosti

1. Tvrzení účastníků řízení

46. Vláda tvrdí, že stěžovatelská společnost nevyčerpala vnitrostátní prostředky nápravy, neboť nikdy nenapadla zajištění svého majetku u Ústavního soudu. Její jednatel také nikdy nepodal ústavní stížnost proti usnesení městského soudu ze dne 9. června 2005 ani nepožádal o zrušení zajištění podle § 349 odst. 1 TrŘ. V doplňujícím stanovisku vláda připouští, že toto ustanovení bylo v rozhodné době účinné v jiném znění, jak namítá stěžovatelka (viz § 48 níže). Odkazuje nicméně na ustanovení § 48 TrŘ, které bylo v té době účinné, a na ustálenou praxi, podle níž byly soudy informovány o tom, že zajištění je nepřiměřené nebo již pominuly jeho důvody, formou žádosti podané účastníky řízení, a byly proto povinny ve věci rozhodnout (viz *BENet Praha, spol. s r.o. proti České republice*, č. 33908/04, rozsudek ze dne 24. února 2011, § 16, 45, 50 atd.).

47. Nadto vláda uvádí, že stěžovatelská společnost v řízení o náhradě škody nevylicila příčinu vzniku škody, jak vyžadovala vnitrostátní judikatura, a znemožnila tak vnitrostátním soudům zhodnotit, zda jsou její nároky důvodné. Kromě toho mohla stěžovatelská společnost i po zamítnutí své žaloby podat žalobu novou, v níž by příčinu škody specifikovala. Tuto možnost měla stěžovatelská společnost ještě čtyři měsíce poté, kdy nabylo usnesení vydané v řízení o náhradě škody právní moci.

48. Stěžovatelská společnost tvrdí, že ústavní stížnost nebyla dostupná a účinná a neskýtala přiměřené vyhlídky na úspěch. Upozorňuje také, že vládou zmiňované ustanovení § 349 odst. 3 TrŘ i ustanovení § 349 odst. 4 TrŘ byla do trestního řádu doplněna až s účinností od 1. června 2015. Stěžovatelská společnost dále namítá, že soudy byly povinny posoudit její nárok dle zákona o odpovědnosti za škodu podle jiného zákonného ustanovení, ale neučinily tak.

2. Hodnocení Soudu

49. Soud připomíná, že účelem pravidla o vyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy zakotveného v čl. 35 odst. 1 Úmluvy je poskytnout smluvním státům možnost odvrátit nebo napravit tvrzená porušení předtím, než jsou předložena Soudu. Předtím, než je stát nucen zodpovídat se ze svého jednání před mezinárodním orgánem, musí mít možnost napravit situaci prostředky svého vlastního právního řádu. Námitky, jež mají být později uplatněny před Soudem, tedy musejí být – alespoň ve své podstatě – nejprve vzneseny před příslušným vnitrostátním orgánem (viz *Hutten-Czapska proti Polsku*,

č. 35014/97, rozhodnutí ze dne 16. září 2003). Dále, existují-li v konkrétním případě pochybnosti o vyhlídkách na úspěch, věc musí být předložena k rozhodnutí vnitrostátním soudům (viz *Horváth a Vadász proti Maďarsku*, č. 2351/06, rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010, s odkazem na věc *Roseiro Bento proti Portugalsku*, č. 29288/02, rozhodnutí ze dne 30. listopadu 2004).

Soud taktéž připomíná, že je-li k dispozici více potenciálně účinných prostředků nápravy, po stěžovateli je vyžadováno využití pouze jednoho z nich (viz *Moreira Barbosa proti Portugalsku*, č. 65681/01, rozhodnutí ze dne 29. dubna 2004; *Jeličić proti Bosně Hercegovině*, č. 41183/02, rozhodnutí ze dne 15. listopadu 2005; *Karakó proti Maďarsku*, č. 39311/05, rozsudek ze dne 28. dubna 2009, § 14; *Aquilina proti Maltě*, č. 25642/94, rozsudek velkého senátu ze dne 29. dubna 1999, § 39). Byl-li využit jeden prostředek nápravy, uplatnění jiného prostředku, jenž má v zásadě stejný účel, již není nezbytné (viz *Riad a Idiab proti Belgii*, č. 29787/03 a 29810/03, rozsudek ze dne 24. ledna 2008, § 84; *Kozacioğlu proti Turecku*, č. 2334/03, rozsudek velkého senátu ze dne 19. února 2009, § 40 a násl.; *Micallef proti Maltě*, č. 17056/06, rozsudek velkého senátu ze dne 15. října 2009, § 58; *Lagutin a ostatní proti Rusku*, č. 6228/09 a 4 další, rozsudek ze dne 24. dubna 2014, § 75; *Nicolae Virgiliu Tănase proti Rumunsku*, č. 41720/13, rozsudek ze dne 25. června 2019, § 177). Je na stěžovateli, aby zvolil prostředek nápravy, který je v jeho případě nejvhodnější (viz *O'Keeffe proti Irsku*, č. 35810/09, rozsudek velkého senátu ze dne 28. ledna 2014, § 110–111; *Nicolae Virgiliu Tănase*, cit. výše, § 176, týkající se rozhodnutí stěžovatele nepodat samostatnou občanskoprávní žalobu, ale připojit se s občanskoprávním nárokem do trestního řízení).

50. Soud zaprvé zdůrazňuje, že hlavním předmětem projednávané stížnosti není rozhodnutí o zajištění zboží stěžovatelské společnosti, nýbrž nemožnost získat náhradu za škodu na zboží, které v důsledku pět let trvajícího zajištění a plynutí času ztratilo svoji hodnotu. Stěžovatelská společnost uplatnila za účelem získání náhrady škody nárok podle zákona o odpovědnosti za škodu. Soud konstatuje, že podle tohoto zákona stát odpovídá za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (viz § [39] výše). Podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o odpovědnosti za škodu mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím pouze účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož škoda vznikla. Podle judikatury Nejvyššího soudu žalobce, který nebyl účastníkem řízení, postrádá aktivní věcnou legitimaci v řízení o náhradě škody proti státu, jestliže tvrdí, že škoda byla způsobena nezákonným rozhodnutím v původním řízení. Nejvyšší soud dokonce rozhodoval konkrétně o aktivní legitimaci společnosti, která utrpěla škodu v důsledku rozhodnutí vydaného v trestním řízení vedeném proti jejímu jednateři. Konstatoval, že společnost v podobných případech nemá aktivní věcnou legitimaci k řízení o náhradě škody (viz § [40] výše).

51. Oproti tomu podle ustanovení § 13 odst. 2 zákona o odpovědnosti za škodu právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem má kdokoli. Z judikatury Nejvyššího soudu proto vyplývá, že aktivní věcnou legitimaci v řízení o náhradě škody má každý, komu byla způsobena škoda nesprávným úředním postupem, bez ohledu na to, zda byl účastníkem řízení, v němž k nesprávnému úřednímu postupu došlo. Vlastník zajištěného zboží proto může uplatňovat požadovat náhradu škody vůči státu neohledně na to, zda byl účastníkem trestního řízení či nikoli (viz § [41–43] výše).

52. Pokud jde o nyní projednávanou věc, Soud konstatuje, že stěžovatelská společnost podala žalobu o náhradu škody způsobené při výkonu veřejné moci, aniž by specifikovala, zda byla podle jejího názoru škoda způsobena nezákonným rozhodnutím anebo nesprávným úředním postupem, což jsou dvě možné příčiny upravené zákonem o odpovědnosti za škodu. Podle názoru Soudu nicméně z žaloby jasně vyplývalo (viz § [29] výše), že stěžovatelská společnost požadovala náhradu škody za snížení hodnoty zboží zajištěného státem v průběhu trestního řízení způsobené plynutím času. Bylo pak na vnitrostátních soudech, aby s použitím zásady *iura novit curia* (soud zná právo) subsumovaly stěžovatelskou společnost vyličené skutkové okolnosti případu pod vhodná ustanovení zákona o odpovědnosti za škodu tak, aby její nároky mohly být věcně projednány.

53. Soud dále konstatuje, že vnitrostátní soudy žalobu stěžovatelské společnosti směřující k určení odpovědnosti státu projednaly a rozhodly o ní, aniž by tento postup vázaly na předchozí podání ústavní stížnosti proti dřívějšímu usnesení o zajištění zboží. Je tedy zřejmé, že absence rozhodnutí Ústavního soudu ve věci nezákonnosti zajištění zboží nebyla pro výsledek řízení rozhodujícím faktorem.

54. Soud má nadto pochybnosti o přiměřených vyhlídkách na úspěch případné ústavní stížnosti stěžovatelské společnosti v této věci (*a contrario*, *Colloredo Mansfeldová proti České republice*,

č. 14549/05, rozhodnutí ze dne 4. října 2011). Stížnost proti usnesení o zajištění majetku v průběhu trestního řízení podle ustanovení § 147 odst. 1 TrŘ umožňuje osobě, jejíž majetek byl zajištěn, napadnout zákonitost příslušného usnesení. Účelem stížnosti proto není předejít škodě, která může vzniknout na zajištěném majetku v době, kdy je v držení státu, ani kompenzovat škodu v důsledku dlouhotrvajícího zajištění již vzniklou. Stěžovatelka se však nedomáhala náhrady za nezákonné zajištění zboží, nýbrž náhrady škody způsobené plynutím času v době, kdy bylo zboží v držení státu. Soud proto konstatuje, že ústavní stížnost proti zamítavému rozhodnutí o stížnosti proti usnesení o zajištění zboží neskýtala přiměřené vyhlídky na úspěch, neboť není sporu o tom, že zajištění samo bylo zákonné. Za daných okolností projednávaného případu je Soud toho názoru, že řízení před Ústavním soudem nemůže být považováno za účinný prostředek nápravy (viz *Vomočil a Art 38, a. s. proti České republice*, č. 38817/04 a 1458/07, rozhodnutí ze dne 5. března 2013, § 48 s dalšími odkazy).

55. Co se týče možnosti požádat o zrušení či omezení zajištění podle § 48 odst. 1 TrŘ, Soud podotýká, že toto právo má pouze obviněný. Přestože v projednávané věci měli oba obvinění jakožto jednatel a společník ke stěžovatelské společnosti úzký vztah, Soud konstatuje, že stěžovatelská společnost sama podle vnitrostátní právní úpravy právo žádat o zrušení nebo omezení zajištění neměla (viz § 37 výše).

56. Dále podle ustanovení § 80 odst. 1 TrŘ je stát povinen vrátit odňatou věc osobě, jíž byla odňata, není-li věci už třeba k dalšímu řízení a nepřichází-li v úvahu její propadnutí nebo zabrání (viz § 37 výše). Je tedy v první řadě povinností státu, aby vrátil veškeré zabavené věci, jestliže potřeba jejich zajištění již pominula, a aby omezil zásah do majetkových práv na nezbytně nutnou míru.

57. Vzhledem k výše uvedenému má Soud za prokázané, že stěžovatelská společnost učinila vše, co od ní bylo možno rozumně očekávat, aby vyčerpala dostupné vnitrostátní právní prostředky nápravy, jak požaduje čl. 35 odst. 1 Úmluvy. Námitku vlády je proto třeba zamítnout.

58. Soud konstatuje, že tato stížnostní námitka není zjevně neopodstatněná ve smyslu čl. 35 odst. 3 písm. a) Úmluvy a že není nepřijatelná ani z jiných důvodů. Musí proto být prohlášena za přijatelnou.

B. K odůvodněnosti

1. Tvrzení účastníků řízení

59. Stěžovatelská společnost tvrdí, že byla protiprávně zbavena majetku v důsledku nezákonného trestního stíhání svých jediných dvou společníků, kteří byli po dobu dvou let drženi ve vazbě, čímž byla negativně ovlivněna a „paralyzována“ jejich činnost.

60. Stěžovatelská společnost nesouhlasí s názorem vlády, podle něhož námitka není důvodná. V odpovědi na stanovisko vlády (viz § 63–64 níže) stěžovatelská společnost zdůrazňuje, že zajištěné zboží bylo v podstatě jejím jediným hodnotnějším majetkem a že jeho zajištěním na ni bylo uvaleno nadměrné břemeno. Dále tvrdí, že vnitrostátní orgány byly povinny vrátit zajištěné zboží neprodleně po vydání konečného rozsudku o zproštění obvinění, ale neučinily tak včas. Stěžovatelská společnost připouští, že její zástupce při předání zajištěného zboží neupozornil na jeho dezolátní stav, podotýká však, že nebylo možné v dané chvíli ověřit jeho stav, protože zboží bylo zabaleno.

61. Stěžovatelská společnost namítá, že všechny relevantní skutkové okolnosti týkající se škody, včetně její výše a příčinné souvislosti, byly popsány. Otázka příslušného odpovědnostního titulu podle některého z ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. byla otázkou čistě právní. Pokud tedy soudy přistupovaly k uplatněnému nároku alespoň trochu objektivně, skutkové okolnosti mohly a měly být posouzeny podle ustanovení o nesprávném úředním postupu (§ 13 zákona č. 82/1998 Sb.), a nikoli podle § 7 a 9 tohoto zákona. Jak sama vláda uvádí, náhradu by v takovém případě bylo možno přiznat.

62. Podle stěžovatelské společnosti vykládaly všechny vnitrostátní soudy jí uplatněný nárok nadměrně formalisticky tak, aby žaloba mohla být zamítnuta z procesních a právních důvodů, zejména pro údajný nedostatek aktivní věcné legitimace stěžovatelské společnosti. Tvrdí, že tímto přepjatě formalistickým až restriktivním výkladem příslušných ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. jí bylo zcela znemožněno domoci se soudní ochrany práv fakticky nepřiznaných vnitrostátními rozhodnutími v řízení o náhradě škody způsobené výkonem veřejné moci a že nemohla napravit „nespravedlnost“ nepřímo

způsobenou svým společníkům. Skutečností kromě toho zůstává, že zajištěné zboží ztratilo na hodnotě již jen plynutím času, což příkře kontrastuje s ustanoveními § 10 odst. 1 a 2 zákona č. 279/2003 Sb.

63. Vláda připouští, že v důsledku zajištění majetku stěžovatelské společnosti došlo k zásahu do jejího práva na pokojné užívání majetku. Zdůrazňuje však, že majetek byl zajištěn na základě usnesení městského státního zastupitelství v souladu s § 347 odst. 1 TrŘ a že právní řád České republiky poskytoval stěžovatelské společnosti dostatečnou míru ochrany před svévolí. Vláda podotýká, že zboží stěžovatelské společnosti bylo zajištěno kvůli podezření, že pochází z trestné činnosti. Cílem zajištění bylo zabránit – vzhledem k osobním poměrům obou trestně stíhaných společníků a jejich silným vazbám na Čínskou lidovou republiku – převedení majetku do Číny. Dle názoru vlády nelze zpochybnit, že v daném případě měl zásah zákonný základ a zároveň byl dán obecný zájem na potírání a prevenci závažné formy hospodářské trestné činnosti.

64. Vláda dále uvádí, že daný zásah byl omezen na nezbytné minimum, a na stěžovatelskou společnost proto nebylo uvaleno nadměrné břemeno. Pokud jde o délku zajištění předmětného majetku, vláda považuje za logické, že zajištění trvalo po celou dobu trestního řízení, neboť po tuto dobu trvaly důvody, pro které bylo nařízeno. Délku trestního řízení v projednávané věci není možno *a priori* považovat za nepřiměřenou. Vláda dále zdůrazňuje, že ačkoliv trestní stíhání skončilo zprošťujícím rozsudkem, trestní řízení bylo důvodné a bylo vedeno zákonným způsobem. Ani dobu uplynulou od zproštění obžaloby do rozhodnutí o vrácení zajištěného zboží dne 22. července 2010 nelze považovat za neodůvodněný průtah. Vláda rovněž upozorňuje, že jednatel a společník stěžovatelské společnosti mohli o vrácení zboží požádat kdykoliv během trestního řízení, zejména pak po vydání zprošťujícího rozsudku. Ani jeden z nich však této možnosti nevyužil.

2. Hodnocení Soudu

a) Obecné zásady

65. Soud připomíná, že článek 1 Protokolu č. 1, který v podstatě zaručuje právo na majetek, obsahuje tři různé normy. První norma, která je zakotvena v první větě prvního odstavce, má všeobecný charakter a vyjadřuje zásadu pokojného užívání majetku. Druhá, obsažená v druhé větě prvního odstavce, se týká zbavení majetku a podrobuje je určitým podmínkám. Třetí norma, zachycená v druhém odstavci, přiznává smluvním státům mimo jiné oprávnění upravit užívání majetku v souladu s obecným zájmem přijetím zákonů, které budou pro tyto účely považovat za nezbytné. Tyto normy však nejsou „oddělené“ v tom smyslu, že by vzájemně nesouvisely. Druhá a třetí norma se vztahují na konkrétní případy zásahu do práva na pokojné užívání majetku, a musí tedy být vykládány ve světle obecné zásady zakotvené v první normě (viz *Anheuser-Busch Inc. proti Portugalsku*, č. 73049/01, rozsudek velkého senátu ze dne 11. ledna 2007, § 62; *AGOSI proti Spojenému království*, č. 9118/80, rozsudek ze dne 24. října 1986, § 48; *Hábenczius proti Maďarsku*, č. 44473/06, rozsudek ze dne 21. října 2014, § 27; *Sargsyan proti Ázerbájdžánu*, č. 40167/06, rozsudek velkého senátu ze dne 16. června 2015, § 217).

66. Zajištění majetku pro účely právního řízení obvykle souvisí s úpravou užívání majetku, která spadá do působnosti druhého odstavce článku 1 Protokolu č. 1 (viz kromě jiných zdrojů *Raimondo proti Itálii*, č. 12954/87, rozsudek ze dne 22. února 1994, § 27; *Patrikova proti Bulharsku*, č. 71835/01, rozsudek ze dne 4. března 2010, § 81; *JGK Statyba Ltd a Guseľnikovas proti Litvě*, č. 3330/12, rozsudek ze dne 5. listopadu 2013, § 117; *Hábenczius*, cit. výše, § 28; *Džinić proti Chorvatsku*, č. 38359/13, rozsudek ze dne 17. května 2016, § 62; *Lachikhina proti Rusku*, č. 38783/07, rozsudek ze dne 10. října 2017, § 58; *Adamczyk proti Polsku*, č. 28551/04, rozhodnutí ze dne 7. listopadu 2006; *a contrario Waldemar Nowakowski proti Polsku*, č. 55167/11, rozsudek ze dne 24. července 2012, § 46).

67. K tomu, aby byl zásah slučitelný s článkem 1 Protokolu č. 1, musí být v souladu se zákonem, v obecném zájmu a přiměřený, tj. musí zachovávat „spravedlivou rovnováhu“ mezi potřebami obecného zájmu společnosti a požadavky na ochranu základních práv jednotlivce (viz kromě mnoha jiných zdrojů např. *Beyeler proti Itálii*, č. 33202/96, rozsudek velkého senátu ze dne 5. ledna 2020, § 107; *Zammit a Attard Cassar proti Maltě*, č. 1046/12, rozsudek ze dne 30. července 2015, § 47). Požadované rovnováhy není dosaženo, byla-li dotčená osoba nebo osoby nuceny nést individuální a nadměrné břemeno [viz *James a ostatní proti Spojenému království*, č. 8793/79, rozsudek pléna ze dne 21. února 1986, § 50; *Schirmer proti Polsku*, č. 68880/01, rozsudek ze dne 21. září 2004, § 35; *Wieczorek proti Polsku*, č. 18176/05, rozsudek ze dne 8. prosince 2009, § 59–60; *Hábenczius*, cit. výše,

§ 29; srov. *a contrario Ian Edgar (Liverpool) Limited proti Spojenému království*, č. 37683/97, rozhodnutí ze dne 25. ledna 2000].

68. O použití předběžných opatření v rámci soudního řízení, jež předchází možnému propadnutí majetku, bylo již dříve rozhodnuto, že je v „obecném zájmu“ společnosti (viz např. *Borzhonov proti Rusku*, č. 18274/04, rozsudek ze dne 22. ledna 2009, § 58 a tam citované věci; *East West Alliance Limited proti Ukrajině*, č. 19336/04, rozsudek ze dne 23. ledna 2014, § 187; *Džinić*, cit. výše, § 65).

69. Dále, jak již Soud v řadě případů rozhodl, při posuzování otázky, zda bylo zajištění majetku zákonné, je třeba brát v potaz nejen to, zda bylo původní rozhodnutí o zajištění majetku v souladu s vnitrostátním právem, ale také následný postup vnitrostátních orgánů. Soud tak již v minulosti shledal porušení článku 1 Protokolu č. 1 v situaci, kdy vnitrostátní orgány nedodržely vnitrostátní právní předpisy upravující povinnosti státu při nakládání se zajištěným majetkem (viz *Metalco Bt. proti Maďarsku*, č. 34976/05, rozsudek ze dne 1. února 2011, § 17) a kdy se doba trvání zajištění majetku za okolností daného případu jevila jako nepřiměřená (viz *Patrikova proti Bulharsku*, č. 71835/01, rozsudek ze dne 4. března 2010, § 98) nebo kdy vnitrostátní orgány nerespektovaly pravomocné rozhodnutí vnitrostátního soudu, kterým jim bylo uloženo vrátit zboží zajištěné jako důkaz v trestním řízení (viz *Stolkowski proti Polsku*, č. 58795/15, rozsudek ze dne 21. prosince 2021, § 81–82).

b) Použití těchto zásad na projednávanou věc

70. Pokud jde o nyní projednávanou věc, Soud konstatuje, že majetek stěžovatelské společnosti byl zajištěn na základě usnesení městského státního zastupitelství vydaného podle § 347 odst. 1 TrŘ. O zajištění bylo rozhodnuto na základě důvodného podezření, že zajištěné zboží souvisí se závažnou hospodářskou trestnou činností, z níž byli obviněni jednatel a společník stěžovatelské společnosti, a jeho cílem bylo zabránit převedení majetku do Čínské lidové republiky v případě, že by tyto osoby byly odsouzeny (viz § 10 výše). Námitka stěžovatelské společnosti se týká způsobu, jakým bylo se zajištěným zbožím nakládáno během trestního řízení vedeného proti jejímu jednatele a společníkovi, a škody vzniklé v důsledku jeho dlouhodobého skladování. Zásah do majetkových práv v dané věci tak může být posuzován jako opatření k zajištění materiálního důkazu v probíhajícím trestním řízení (viz *Avendi OOD proti Bulharsku*, č. 48786/09, rozsudek ze dne 4. června 2020, § 65 s dalšími odkazy).

71. Vnitrostátní orgány náležitě vysvětlily, že stěžovatelská společnost i obvinění měli silné vazby na Čínskou lidovou republiku. Soud proto akceptuje závěr, že původní rozhodnutí o zajištění zboží stěžovatelky bylo v souladu s vnitrostátním právem.

72. Soud nicméně shledává, že výše uvedený právní základ tohoto opatření stanovený v § 347 TrŘ pozbyl významu, jakmile byli jednatel a společník stěžovatelské společnosti dne 27. února 2009 zproštěni obžaloby (viz § 13 výše). Již samotné trestní řízení trvalo značně dlouhou dobu a městský soud rozhodl o vrácení zboží stěžovatelské společnosti až dne 22. července 2010, tj. jeden rok a čtyři měsíce poté (viz § 22 výše).

73. Je pravda, že české orgány učinily několik procesních úkonů směřujících k vrácení zajištěného zboží (viz § 14–16 výše). Navzdory těmto krokům je ale pro Soud obtížné akceptovat, že by vnitrostátní orgány předložily dostatečně věrohodné vysvětlení zdlouhavého postupu při vrácení zboží stěžovatelské společnosti poté, co zprošťující rozsudek nabyl právní moci.

74. Soud uznává důležitost vyšetřování závažné hospodářské trestné činnosti, jaké vyvstalo v projednávané věci. Není však přesvědčen, že existovaly ospravedlnitelné důvody nadále zadržovat zboží stěžovatelské společnosti ještě téměř rok a půl poté, co bylo trestní řízení ukončeno zprošťujícím rozsudkem.

75. Výše uvedené úvahy postačují Soudu pro závěr, že zajištění zboží po datu 27. února 2009 bylo nezákonným zásahem do majetkových práv stěžovatelské společnosti. K porušení článku 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě tedy došlo.

II. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČL. 6 ODS. 1 A ČLÁNKU 13 ÚMLUVY

76. Stěžovatelská společnost dále na poli čl. 6 odst. 1 a článku 13 Úmluvy namítá přepjatě formalistický a restriktivní výklad příslušných ustanovení zákona o odpovědnosti za škodu, v jehož

důsledku jí vnitrostátní soudy odepřely přístup k soudu za účelem uplatnění nároku na náhradu škody způsobené při výkonu veřejné moci státem, který zajištěné zboží neochránil.

77. S ohledem na skutkové okolnosti případu, podání účastníků řízení a závěr ohledně porušení článku 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě je však Soud přesvědčen, že posoudil stěžejní právní otázky nastolené v projednávané věci a že není nutné samostatně rozhodovat o zbývajících stížnostních námitkách (viz kromě jiných zdrojů *Kamil Uzun proti Turecku*, č. 37410/97, rozsudek ze dne 10. května 2007, § 64; *The Argeş College of Legal Advisers proti Rumunsku*, č. 2162/05, rozsudek ze dne 8. března 2011, § 47; *Women On Waves a ostatní proti Portugalsku*, č. 31276/05, rozsudek ze dne 3. února 2009, § 47; *Velcea a Mazăre proti Rumunsku*, č. 64301/01, rozsudek ze dne 1. prosince 2009, § 138; *Villa proti Itálii*, č. 19675/06, rozsudek ze dne 20. dubna 2010, § 55; *Ahmet Yıldırım proti Turecku*, č. 3111/10, rozsudek ze dne 18. prosince 2012, § 72; *Mehmet Hatip Dicle proti Turecku*, č. 9858/04, rozsudek ze dne 15. října 2013, § 41; viz též *Varnava a ostatní proti Turecku*, č. 16064/90 a 8 dalších, rozsudek velkého senátu ze dne 18. září 2009, § 210–211; *Centre for Legal Resources jménem Valentina Câmpeanu proti Rumunsku*, č. 47848/08, rozsudek velkého senátu ze dne 17. července 2014, § 156).

III. K POUŽITÍ ČLÁNKU 41 ÚMLUVY

78. Článek 41 Úmluvy zní:

„Jestliže Soud zjistí, že došlo k porušení Úmluvy nebo protokolů k ní, a jestliže vnitrostátní právo dotčené Vysoké smluvní strany umožňuje pouze částečnou nápravu, přizná Soud v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

79. Stěžovatelská společnost tvrdí, že v důsledku pět let trvajících zajištění jejího zboží jí vznikla majetková škoda ve výši 59 104 681 Kč. Dále požaduje částky 23 245 Kč a 700 000 Kč z důvodu nemožnosti jednatele uhradit za stěžovatelskou společnost telekomunikační poplatky a platby podle smlouvy o leasingu za dobu pobytu jednatele ve vazbě a dalších 684 000 Kč jako náhradu za cennosti ponechané v jejích prostorách bez zabezpečení. Své nároky dokládá stěžovatelská společnost různými listinami, včetně znaleckého posudku ze dne 15. srpna 2005, faktur – daňových dokladů, návrhu na nařízení exekuce a pověření soudního exekutora provedením exekuce podaného společností Telefónica O₂ Czech Republic, a. s., dne 18. ledna 2010, usnesení o nařízení exekuce a pověření soudního exekutora vydaného Obvodním soudem pro Prahu 4 dne 24. února 2010, výzvy soudního exekutora ke splnění vymáhané povinnosti ze dne 30. března 2010, příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 28. prosince 2010 a příkazu k úhradě ze dne 23. prosince 2010, pokud jde o telekomunikační služby, a smlouvy o finančním leasingu uzavřené se společností ŠkoFIN, protokolu o převzetí motorového vozidla ze srpna 2002, usnesení policie ze dne 21. listopadu 2005 o vrácení vozidla stěžovatelské společnosti a listin o finančním vypořádání se společností ŠkoFIN ze dne 6. dubna 2006. Stěžovatelská společnost neuplatňuje nárok na náhradu nemajetkové újmy ani nákladů řízení.

80. Vláda tvrdí, že stěžovatelská společnost neprokázala, že by skutečně došlo ke vzniku škody. Dále poznamenává, že jelikož stěžovatelská společnost nevnesla nárok na náhradu nemajetkové újmy nebo nákladů řízení, žádná náhrada v tomto ohledu by jí neměla být přiznána.

81. Soud v projednávané věci shledal porušení článku 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě. Není však schopen přesně určit, v jakém rozsahu byla konstatovaným porušením dotčena majetková práva stěžovatelské společnosti, a to zejména s ohledem na specifické okolnosti případu a absenci srovnatelného obchodního prostředí na trhu v České republice. Aniž by spekoval o výši zisku, jehož by stěžovatelská společnost dosáhla, pokud by k porušení Úmluvy nedošlo, je přesvědčen, že společnost nepochybně utrpěla skutečnou ztrátu příležitosti. Za těchto specifických okolností Soud považuje za vhodné přiznat jí náhradu za ztrátu hodnoty zajištěného zboží v paušální výši. Soud musí také přihlídnout ke skutečnosti, že stěžovatelská společnost byla schopna prodat po navrácení zboží jen jeho část a že na vnitrostátní úrovni neobdržela za předmětné období žádnou kompenzaci (viz § 25–33 a 73 výše).

82. S ohledem na výše uvedené faktory považuje Soud za přiměřené přiznat stěžovatelské společnosti na spravedlivém základě z titulu majetkové škody celkovou sumu 12 000 000 Kč navýšenou o případnou částku daně.

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD

1. *prohlašuje* většinou hlasů stížnost za přijatelnou;
2. *rozhoduje* pěti hlasy proti dvěma, že došlo k porušení článku 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě;
3. *rozhoduje* pěti hlasy proti dvěma, že není nutné posuzovat stížnost na poli čl. 6 odst. 1 a článku 13 Úmluvy,
4. *rozhoduje* pěti hlasy proti dvěma,
 - a) že žalovaný stát má stěžovatelce zaplatit ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy rozsudek nabude právní moci podle čl. 44 odst. 2 Úmluvy, částku 12 000 000 Kč (dvanáct milionů korun českých) a dále případnou částku daně, kterou může být stěžovatelka povinna zaplatit, jako náhradu majetkové škody;
 - b) že od uplynutí výše uvedené lhůty až do zaplacení bude stanovená částka navyšována o prostý úrok se sazbou rovnající se sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky platné v tomto období, zvýšené o tři procentní body;
4. *zamítá* v ostatním návrh stěžovatelské společnosti na přiznání spravedlivého zadostiučinění.

Vyhotoveno v anglickém jazyce a sděleno písemně dne 17. března 2022 v souladu s čl. 77 odst. 2 a 3 jednacího řádu Soudu.

Renata Degener

tajemnice

Krzysztof Wojtyczek

předseda

V souladu s čl. 45 odst. 2 Úmluvy a čl. 74 odst. 2 jednacího řádu Soudu je k tomuto rozsudku připojeno odlišné stanovisko soudkyně Koskelo a soudce Eickeho.

K. W.

R. D.

SPOLEČNÉ ODLIŠNÉ STANOVISKO SOUDKYNĚ KOSKELO A SOUDCE EICKEHO

1. Bohužel se v této věci nemůžeme ztotožnit s názorem většiny. Pokud jde o námitku na poli článku 1 Protokolu č. 1, stížnost je podle našeho názoru jednoznačně nepřijatelná pro nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy. Co se týče námitek založených na člancích 6 a 13, ty jsou dle našeho názoru nepřijatelné pro zjevnou neopodstatněnost.

I. NÁMITKA ZALOŽENÁ NA ČLÁNKU 1 PROTOKOLU Č. 1

2. Úvodem jsme nuceni poznamenat, že popis námítky stěžovatelské společnosti uvedený v rozsudku je zmatený a rozporný; námitka je v něm formulována nejméně čtyřmi různými způsoby. Nejprve je v § [45] rozsudku, kde začíná posouzení případu Soudem, námitka stěžovatelské společnosti popsána tak, že „po dobu téměř pěti let byla paralyzována její činnost a že byla v důsledku postupu orgánů v trestním řízení vedeném proti jejímu jednateli a společníkovi protiprávně zbavena svého majetku“. Následně je v § [50], který se zabývá přijatelností stížnosti, její hlavní předmět popsán jako „nemožnost získat náhradu za škodu na zboží, které v důsledku pět let trvajícího zajištění a plynutí času ztratilo svoji hodnotu“. V § [59], který uvozuje posouzení odůvodněnosti, je námitka stěžovatelské společnosti podána tak, že společnost byla „protiprávně zbavena majetku v důsledku nezákonného trestního stíhání svých jediných dvou společníků, kteří byli po dobu dvou let drženi ve vazbě, čímž byla negativně ovlivněna a ‚paralyzována‘ jejich činnost“. Konečně v rámci posouzení odůvodněnosti se v § [70] uvádí, že námitka se týká „způsobu, jakým bylo se zajištěným zbožím nakládáno během trestního řízení zahájeného proti jejímu jednateli a společníkovi, a škody vzniklé v důsledku jeho dlouhotrvajícího skladování“.

3. Podle našeho názoru nejsou podobné rozpory a nejasnosti přijatelné při rozhodování jakéhokoli soudu o podaném návrhu. Je zjevné, že toto zmatení a neschopnost jasně určit povahu námítky jsou hlavními důvody, proč většina dospěla k neudržitelným závěrům.

4. Z materiálu předloženého Soudu je také zřejmé, že neschopnost stěžovatelské společnosti správně nebo přesně označit důvody, pro které se obrací na vnitrostátní soudy, byla příčinou, proč se jí nepodařilo domoci se náhrady na vnitrostátní úrovni.

5. Z těchto důvodů se nám zdá jasné, že stěžovatelská společnost řádně nevyčerpala dostupné vnitrostátní prostředky nápravy.

6. Ačkoli z příslušné vnitrostátní právní úpravy jednoznačně vyplývá, že pro stěžovatelskou společnost nebylo „nemožné“ vymoci náhradu škody vzniklé na zajištěném zboží v rozsahu, v němž tato škoda vznikla „nesprávným úředním postupem“ příslušných orgánů při nakládání se zbožím, stěžovatelská společnost nárok na náhradu škody z tohoto důvodu na vnitrostátní úrovni neuplatnila. To je důvod, proč byla společnost v zahájeném vnitrostátním řízení neúspěšná. Uplatněné nároky byly odsouzeny k nezdaru, neboť rozhodující skutkový základ, o němž se opíraly, byl nesprávný.

7. Přesněji řečeno, podle vyličení skutkového stavu vládou, které nebylo rozporováno, se žaloba stěžovatelské společnosti zakládala na tvrzení, že společnosti vznikla škoda v důsledku *vzetí jejího jednatele do vazby*, čímž byla následně paralyzována její činnost; tento výsledek měl být „způsoben rozhodnutím orgánu činného v trestním řízení“. Taková žaloba by se opírala o ustanovení § 5 písm. a) a § 7 a 9 zákona o odpovědnosti za škodu a stěžovatelská společnost její použitelnost „potvrdila“ tím, že se odvolávala na § 33 téhož zákona. Žaloba však byla neúspěšná, neboť jak uvedl Nejvyšší soud, společnost neměla aktivní věcnou legitimaci k podání žaloby proti státu o náhradu škody způsobené držením jejího jednatele a společníka ve vazbě ani o náhradu škody způsobené jejich trestním stíháním; koneckonců společnost sama nebyla vzata do vazby ani obviněna.

8. Naopak je – a i v rozhodné době bylo – zřejmé, že podle vnitrostátního práva by společnost měla nárok na náhradu *škody vzniklé na jejím majetku zajištěném* v průběhu trestního řízení, pokud byla škoda způsobena „nesprávným úředním postupem“ ve vztahu k tomuto majetku. Taková žaloba by byla

podána, alespoň jak to chápeme, podle nebo s odkazem na ustanovení § 5 písm. b) a § 13 zákona o odpovědnosti za škodu. Společnost však tento nárok neuplatnila ani na počátku, ani v rámci odvolání, když neuspěla v řízení na prvním stupni (viz § [31]).

9. V této souvislosti oba připomínáme a zdůrazňujeme základní zásadu občanskoprávního řízení, podle níž je žalobce povinností tvrdit *rozhodující skutečnosti*, o něž opírá svůj nárok. Jasně to stanoví i český občanský soudní řád v ustanovení § 79 odst. 1, podle kterého musí návrhové vylicít rozhodující skutečnosti.

10. Dále je třeba poznamenat, že tento základní požadavek nemá nic společného se zásadou *iura novit curia*. Zejména nestačí, aby se „rozhodující skutečnosti“ objevily někde ve spisu; žalobce musí tyto skutečnosti vylicít v rámci skutkového odůvodnění nároku, a umožnit tak stanovení správného postupu v řízení.

11. Za daných okolností bylo povinností stěžovatelské společnosti vylicít skutečnosti, které podle ní představovaly „nesprávný úřední postup“ ohledně zajištěného zboží, které bylo jejím vlastnictvím. Vzetí obou společníků do vazby a rozhodnutí státního zástupce o podání obžaloby ani zajištění zboží samy o sobě za „nesprávný úřední postup“ v tomto smyslu zjevně považovány být nemohly. Je také zřejmé, že občanskoprávní soudy byly povolány a z procesního hlediska oprávněny posoudit nároky jen z hlediska skutkových důvodů, které společnost uplatnila. Tyto soudy nemohou vystoupit z role nestranného rozhodce sporu, který jim byl předložen, a vzít na sebe úlohu právního poradce jednoho z účastníků řízení s cílem upravit jeho podání tak, aby mělo větší šanci na úspěch.

12. Jelikož společnost uplatnila pouze nárok na náhradu škody vzniklé údajně v důsledku vazby anebo trestního stíhání svého jednatele a společníka, podle našeho názoru jednoduše nevyužila dostupný prostředek nápravy k vymození náhrady případné škody způsobené „nesprávným úředním postupem“ ve vztahu k zajištěnému zboží. Šlo o strategickou procesní chybu, která nemohla být vnitrostátními soudy napravena. Vnitrostátní soudy v tomto ohledu nepostupovaly „přepjatě formalisticky“, nýbrž pouze dodržovaly základní zásady občanskoprávního řízení, což je jejich povinnost.

13. Nejedná se tedy o situaci, kdy by využitý prostředek nápravy byl pouze alternativním „potenciálně účinným“ prostředkem nápravy. Podle vnitrostátní právní úpravy byl vznesený nárok tak, jak byl uplatněn a odůvodněn, od počátku zjevně odsouzen k neúspěchu. Evidentně dostupný prostředek nápravy, většinou označený za pouze „potenciálně účinný“, přitom nebyl stěžovatelskou společností využit.

14. Tato okolnost má zásadní význam, a to nejen v rámci vnitrostátního řízení, ale i pro řízení podle Úmluvy. Požadavek vyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy je úhelným kamenem celého systému, který by byl zásadním způsobem deformován, pokud by stěžovateli bylo dovoleno vynechat dostupný vnitrostátní prostředek nápravy odpovídající jeho skutečnému nároku a následně se v prvním stupni řízení obrátit na tento Soud s nárokem, který řádně neuplatnil na vnitrostátní úrovni. Právě to bohužel většina v projednávané věci připustila.

15. Litujeme, že většina tímto postupem nedbala na potřebu zajistit stěžovatelům před Soudem rovné zacházení. Povinnost vyčerpat vnitrostátní prostředky nápravy musí být uplatňována důsledně vůči všem stěžovatelům. Selektivní přístup v tomto ohledu není ospravedlnitelný.

16. Jak již bylo řečeno, jsme toho názoru, že námitka na poli článku 1 Protokolu č. 1 měla být z výše uvedených důvodů prohlášena za nepřijatelnou pro nevyčerpání dostupných prostředků nápravy stěžovatelskou společností.

17. Jelikož se většina rozhodla posoudit odůvodněnost námítky, hlasovali jsme proti závěru o porušení článku 1 Protokolu č. 1 a rovněž proti přiznání náhrady majetkové škody požadované stěžovatelkou v řízení před Soudem.

II. NÁMITKY ZALOŽENÉ NA ČL. 6 ODS. 1 A ČLÁNKU 13

18. Většina prohlásila stížnost za přijatelnou, konstatovala porušení článku 1 Protokolu č. 1 a následně rozhodla, že není třeba zabývat se námitkami založenými na čl. 6 odst. 1 a článku 13. Jsme toho názoru, že dvě posledně uvedené námitky jsou nepřijatelné pro zjevnou neopodstatněnost, a proto jsme hlasovali proti přijatelnosti stížnosti jako celku.

19. Stěžovatelská společnost na poli čl. 6 odst. 1 a článku 13 namítá, že vnitrostátní soudy vyložily příslušná ustanovení zákona o odpovědnosti za škodu příliš formalistickým a restriktivním způsobem. Následkem toho jí vnitrostátní soudy údajně odepřely přístup k soudu s nárokem na náhradu škody způsobené státem při výkonu veřejné moci, což vedlo k odepření ochrany zajištěnému zboží.

20. Tyto námitky považujeme za zjevně neopodstatněné, a to v zásadě z týchž důvodů, které jsme uvedli v souvislosti s nevyčerpáním dostupných vnitrostátních prostředků nápravy stěžovatelskou společností. Vnitrostátní soudy v projednávané věci nevyložily příslušná ustanovení vnitrostátního práva přepjatě formalisticky či restriktivně; stěžovatelská společnost a její zástupci pouze správně nevylicili rozhodné skutečnosti vztahující se k žalobnímu důvodu, na jejichž základě společnost hodlala a měla právo žádat náhradu škody za to, že příslušné orgány údajně nezajistily řádnou péči o zajištěné zboží a včas je nevrátily. Okolnosti případu nenastolují otázky na poli čl. 6 odst. 1 ani článku 13.